

Situació d'aprenentatge¹

Títol	Com arriba l'aigua a les cases i a les escoles?
Curs (nivell educatiu)	3r i 4t de l'educació primària
Àrees	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural / Llengua Catalana i Literatura



¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assoleix les competències. [Annex 5. Aprenentatge basat en situacions](#). Són propostes pedagògiques orientades al desenvolupament de les competències.

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?² Quin repte planteja?³

CONTEXT

Diversos alumnes han arribat a classe explicant que a casa seva surt menys aigua per l'aixeta que la que sortia dies abans. Altres comenten que a les aixetes dels lavabos de l'escola passa el mateix. Ja saben que fa dies que estem en estat de prealerta per sequera i havíem començat a treballar diferents maneres d'estalviar aigua, però el que no ens esperàvem és que sortís menys aigua per les aixetes.

REPTE

Davant d'aquest fet, hem recollit diferents hipòtesis sobre les raons per les quals surt menys aigua per les aixetes i ha sorgit un interès per saber com arriba l'aigua fins a les nostres cases i a l'escola.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LES ÀREES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques de les àrees següents:

<u>Àrea</u>	Competències específiques
Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural	C2. Plantejar-se preguntes sobre el món, aplicant les diferents formes de raonament i mètodes del pensament científic, per interpretar, respondre i predir els fets i fenòmens del medi natural, social i cultural i per prendre decisions creatives i decidir actuacions ètiques i socialment sostenibles.
	C6. Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn integrant els vessants social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental definits en els objectius de desenvolupament sostenible, per tal de promoure la capacitat d'afrontar els problemes, aportar solucions i actuar de manera individual i col·laborativa en la seva resolució, posant en pràctica hàbits de vida i de consum responsable i sostenible.

² Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

³ Un repte és un desafiament que sorgeix d'una pregunta, un problema, un cas, una polèmica, una recerca, un encàrrec, un projecte, un servei..., situat en un context. Resoldre'l implica mobilitzar sabers i connectar accions a partir de les quals es desenvolupen capacitats personals.

Llengua Catalana i Literatura	C3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.
	C6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació, i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES TRANSVERSALS⁴

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques transversals següents:

<u>Competència transversal</u>	Competències específiques
Ciudadana	C4. Identificar les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'entorn i iniciar-se en l'adopció d'hàbits de vida sostenibles, per contribuir a la conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva tant local com global.
Personal, social i d'aprendre a aprendre	C5. Planificar objectius a curt termini, utilitzar estratègies d'aprenentatge autoregulat i participar en processos d'autoavaluació i coavaluació, reconeixent les limitacions i sabent buscar ajuda en el procés de construcció de coneixement.

⁴ Les competències transversals són: competència ciutadana; competència emprenedora; competència personal, social i d'aprendre a aprendre; i competència digital.

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

Objectius d'aprenentatge⁵ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació⁶ Com sabem que ho ha après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
Plantejar-se preguntes sobre d'on ve i com arriba l'aigua a les nostres cases i a l'escola per ser més respectuosos i respectuoses amb el cicle natural de l'aigua.	Identificar d'on procedeixen els recursos hídrics que ens abasteixen d'aigua a les nostres cases i a l'escola.
	Determinar el circuit que fa l'aigua des que entra a l'escola fins que arriba als diferents punts per on surt.
Analitzar les causes que provoquen la reducció d'aigua a les aixetes de casa i de l'escola per prendre decisions responsables que permetin reduir-ne el consum.	Conèixer els diferents estats de les unitats d'explotació de sequera i de les mesures previstes en cada cas: normalitat, prealerta, alerta, excepcionalitat, preemergència i emergència.
	Mostrar accions que demostrin l'ús responsable de l'aigua a l'escola.
Comunicar els resultats del treball fet per conscienciar la comunitat educativa sobre la importància d'estalviar aigua.	Exposar el que hem après i com ho hem après a la resta de companyes i companys de l'escola.
	Divulgar les accions que ajuden a estalviar aigua a casa i a l'escola.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Àrea	Bloc de sabers	Saber
1	Llengua Catalana i	Comunicació oral	Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades en les situacions d'aprenentatge i en la vida quotidiana del centre.

⁵ Les competències específiques estan formulades de manera general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁶ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

2	Literatura		Aplicació d'estratègies lingüístiques elementals amb acompanyament, en contextos d'aprenentatge per dotar textos senzills d'adequació, coherència, cohesió i correcció.
3			Interacció oral adequada en situacions d'aula i en contextos formals elementals, amb respecte a les normes bàsiques de cortesia lingüística.
4		Alfabetització informacional	Comunicació creativa del coneixement, amb respecte a la propietat intel·lectual, de forma progressivament autònoma.
5	Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural	Cultura científica	Selecció de tècniques d'indagació (observacions, identificació i classificació, formulació de preguntes i prediccions, planificació i realització d'experiments i recerques, cerca de patrons, creació de models, cerca d'informació i de dades, experiments amb control de variables, comunicació dels resultats...) adequades a les necessitats de la investigació.
6		La vida al nostre planeta	Estudi i anàlisi de les característiques dels diferents ecosistemes com espais, on els factors abiòtics i biòtics es mantenen en equilibri per tal d'entendre i prendre bones decisions respecte a l'ús dels recursos naturals del planeta.
7		Matèria, forces i energia	Identificació i anàlisi de les propietats de l'aigua a partir de l'experimentació per entendre el seu paper vital en el medi i la necessitat de fer-ne un ús responsable.
8		Consciència ecosocial	Desenvolupament d'actituds de consum responsable dels recursos naturals i de les fonts d'energia, en diverses facetes de la vida.

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

Al llarg d'aquesta situació d'aprenentatge prioritzarem el treball individual en l'exploració dels coneixements previs i en la recerca d'informació. Tanmateix, treballarem en grup per recopilar i seleccionar la informació obtinguda i per preparar la divulgació dels resultats obtinguts. Prestarem especial atenció a les eines de planificació de les tasques a realitzar, així com als instruments que ajudin a regular

l'aprenentatge.

	ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ	Activitats inicials	Activitats de desenvolupament	Activitats de síntesi i estructuració	Activitats d'aplicació i transferència
1	KPSI (què sé? què sabia?) per compartir quins aprenentatges realitzarem.	x			
2	Representació gràfica individual que representi d'on crec que procedeix l'aigua que arriba a les nostres cases i a l'escola.	x	x		
3	Contrast individual i en grup d'aquestes representacions i el circuit de l'aigua .	x	x		
4	Identificació de la unitat d'explotació de sequera d'on obtenim l'aigua que arriba a les nostres cases i a l'escola.		x		
5	Coneixement dels diferents estats en què pot estar una unitat d'explotació de sequera i de les mesures que es preveu prendre en cada estat.		x		
6	Seguiment de l' estat en el qual es troba la unitat d'explotació de sequera d'on obtenim l'aigua que arriba a les nostres cases i a l'escola.		x		
7	Estudi i representació del circuit que fa l'aigua des que entra a l'escola fins que arriba als diferents punts per on surt.		x		
8	Comunicació i consulta amb les persones tècniques responsables del manteniment de les canonades de l'aigua a la nostra escola.		x		
9	Preparació dels materials que utilitzarem per comunicar el que hem après a la resta de companyes i companys de l'escola.		x	x	
10	Realització de propostes individuals per estalviar aigua.	x			

11	Consulta de les propostes de la Generalitat per a l'estalvi d'aigua i comparació i complementació amb les que havíem pensat prèviament.			x	x
12	Confecció d'un diari que ens ajudi a comprovar si apliquem aquestes mesures a casa nostra i a l'escola.			x	x
13	Utilització d'aquest diari durant una setmana i anàlisi dels resultats.			x	x
14	Planificació de com, quan i qui comunicarà el que hem après a la resta de companyes i companys de l'escola.				x
15	Assaig de què direm i com ho direm.			x	x
16	Divulgació del que hem après a la resta de companyes i companys de l'escola.				x

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN [ELS VECTORS](#)⁷ EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

En el desenvolupament d'aquesta situació d'aprenentatge abordarem sobretot els vectors d'aprenentatges competencials, qualitat de l'educació de les llengües i ciutadania democràtica i consciència global.

⁷ 1. Aprenentatges competencials. 2. Perspectiva de gènere. 3. Universalitat del currículum. 4. Qualitat de l'educació de les llengües. 5. Benestar emocional. 6. Ciutadania democràtica i consciència global.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁸

--

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS⁹ O INTENSIVUS¹⁰

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

⁸ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tot l'alumnat. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar a alumnes i docents estratègies per minimitzar les barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació que es troben a l'entorn, i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

⁹ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de manera flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹⁰ Les mesures i els suports intensius són específics per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de manera extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.